

Aktivnosti zaštite bilja u voćnjaku u junu

Автор(и): ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Дата: 09.06.2025 *Брой:* 6/2025

Meteorološki uslovi u junu će pogodovati povećanju infektivnog potencijala gljivičnih patogena – kasne truleži plodova voćaka, pepelnice jabuke i kruške, ako ove bolesti nisu suzbijane ranije. Tokom meseca mora se nastaviti sa tretmanima u voćnjacima protiv jabukine i šljivine savijače, minera i lisnih vaši. Pogodniji uslovi za izvođenje tretmana zaštite biljaka stvoriće se tokom prve polovine prve i većinom dana druge dekade.

U rasadnicima voćaka

U rasadnicima, rasadnicima iz semena i matičnim zasadima sa klonskim podlogama i podlogom od dunje nastavlja se suzbijanje bolesti i štetočina.

Pepelnica (Venturia inaequalis) na jabuci

Rasadnici jabuke i kruške i matični zasadci prskaju se bakarnim preparatom –1% bordoska tečnost, Funguran OH 50 WP – 150-250 g/da, Champion WP – 0.3%, Capper Key – 180-300 g/da protiv pepelnice i piretroidnim insekticidom – Decis 100 EC – 7.5-12.5 ml/da, Sumicidin 5 EC (0.02%), Aficar 100 EC (15 ml/da), Efcymentrin 10 EC (15 ml/da) ili Dipel 2X (0.1%) protiv gusenica listara i jednim od preparata – Afinto (14 g/da), Mospilan (25 g/da), Teppeki (14 g/da), Closer 120 EC (20 ml/da, a pri jakoj infestaciji 40 ml/da) protiv vaši. Prskanje se nastavlja do kraja rasta.

Sortimente jabuke i breskve osetljive na pepelnicu, kao i klonske podloge jabuke, prskati svakih 8-10 dana sumpornim preparatom – Sulphur WG 600 g/da, Solfo 80 WG – 750 g/da.

Sortimente višnje i trešnje, kao i podlogu od magarebka, prskati svakih 8-10 dana sa Syllit 544 SC – 125 ml/da protiv rupičavosti lista (cilindrosporioze).

Klonske podloge od dunje i rasadi kruške u rasadnicima iz semena prskati bakarnim preparatom – 1% bordoska tečnost, Funguran OH 50 WP – 150-250 g/da, Champion WP – 0.3%, Capper Key – 180-300 g/da protiv mrkih pegavosti lista u razmaku od 10 dana do kraja rasta.

U prisustvu kalifornijske štitaste vaši i američke bijele gusjenice, prskanje se vrši piretroidnim insekticidom – Decis 100 EC – 7.5-12.5 ml/da, Sumicidin 5 EC (0.02%), Aficar 100 EC (15 ml/da), Efcymentrin 10 EC (15 ml/da) ili Dipel 2X (0.1%) protiv američke bijele gusjenice. Gusjenična gnijezda američke bijele gusjenice se izrezuju i spaljuju.

U voćnjacima

U junu leptiri prve generacije šljivine savijače. Ženke polažu jaja na mlade plodove. Gusenice se izlegu nedelju dana nakon polaganja jaja, probijaju se u plod i hrane se mesnatim delom ploda, praveći hodnike usmerene ka peteljci.

Postavljaju se otrovne lovne trake za uništavanje gusenica druge generacije šljivine savijače. Skupljaju se otpali crvičavi plodovi – jabuke, kruške, šljive, orasi – kako bi se smanjila gustina populacije druge generacije savijača. Postavljaju se feromonske klopke za hvatanje odraslih jedinki savijača, kako bi se odredio rok prskanja protiv njihove druge generacije. Pregledaju se neotrovne lovne trake kako bi se utvrdio početak leta leptira druge generacije savijača.

Odrasla jedinka jabukine savijače

U junu štetu nanose gusenice prve generacije jabukine savijače. One se probijaju u plodove i hrane se semenom u semenoj komori. Kao rezultat oštećenja, plodovi prerano otpadaju.

Za utvrđivanje stepena infestacije i potrebe za prskanjem protiv druge generacije jabukine savijače pregleda se ukupno 2500-3000 plodova jabuke različitih sortimenta, sakupljenih sa nekoliko stabala razbacanih po voćnjaku. Ako je infestacija ispod 2%, prskanje se ne vrši.

Skupljaju se i uništavaju otpali crvičavi plodovi kako bi se smanjila gustina populacije druge generacije savijača.

Skupljaju se i uništavaju crvičavi plodovi lešnika kako bi se smanjila gustina populacije pipka lešnika.

Sprovodi se monitoring radi otkrivanja prvih rđavih pega na listovima šljive i praćenja razvoja minera i grinja.

Nastavlja se pregledanje voćnjaka radi otkrivanja stabala zaraženih virusnim bolestima i njihovog obeležavanja.

Postavljaju se otrovne mamce (krompir, šargarepa ili drugo povrće natopljeno sa Actellic 50 EC, Biona Sincar – 4 l po 1 kg), ili se zakopava Mesurol Schneckenkorn (250 g/da) protiv slepca. Pomću male lopate ili pincete mamac se stavlja u hodnike slepca.

Protiv kalifornijske štitaste vaši tretman se vrši piretroidnim insekticidom – Decis 100 EC – 7.5-12.5 ml/da, Sumicidin 5 EC (0.02%), Aficar 100 EC (15 ml/da), Efcymentrin 10 EC (15 ml/da).

Gusjenična gnijezda američke bijele gusjenice koja se nađu se izrezuju i spaljuju, a infestirani voćnjaci se tretiraju sa Dipel 2X (0.1%).

Tokom meseca, stabla jabuke prskati dva puta sumpornim preparatom – Sulphur WG 600 g/da, Solfo 80 WG – 750 g/da ili jednim od preparata – Systhane 20 EW – 0.03%, Luna Experience – 50-75 ml/da, Flint Max 75 WG – 0.02% protiv pepelnice.

Voćnjaci breskve prskaju se sumpornim preparatom – Sulphur WG 600 g/da, Solfo 80 WG – 750 g/da ili jednim od preparata – Systhane 20 EW – 0.03%, Luna Experience – 50-75 ml/da, Flint Max 75 WG – 0.02% protiv pepelnice, i piretroidnim insekticidom – Decis 100 EC – 7.5-12.5 ml/da, Sumicidin 5 EC (0.02%), Aficar 100 EC (15 ml/da), Efcymentrin 10 EC (15 ml/da) protiv istočnjačke voćne moljca, anarsije, zelene zlatarice, vaši i štitastih vaši, gusenica listara, i jednim od preparata – Valmec (60-96 ml/da), Apollo 50 SC (40 ml/da), Nissorun 5 EC (0.05%), Naturalis (100-150 ml/da) protiv grinja.

Drugo prskanje voćnjaka breskve vrši se nakon 10-12 dana piretroidnim insekticidom – Decis 100 EC – 7.5-12.5 ml/da, Sumicidin 5 EC (0.02%), Aficar 100 EC (15 ml/da), Efcymentrin 10 EC (15 ml/da) protiv anarsije i sumpornim preparatom – Sulphur WG 600 g/da, Solfo 80 WG – 750 g/da ili jednim od preparata – Systhane 20 EW – 0.03%, Luna Experience – 50-75 ml/da, Flint Max 75 WG – 0.02% protiv pepelnice.

Rđa na šljivi

Voćnjaci šljive prskaju se sa Signum (45 g/da) protiv rđe i Chorus 50 WG (45 g/da) protiv mrke truleži plodova, i sa jednim od preparata – Carpovirusine (100 ml/da), Madex Top (10 ml/da), Dipel DF (50-150 g/da), Sineis 480 SC (20-37.5 ml/da), Delegate 250 WG (30 g/da), Avant 150 EC (33.3 ml/da), Deka EC (30 ml/da), Decline 2.5 EC (30 ml/da), Lamdex Extra (60-100 g/da) protiv šljivine savijače. U slučaju visoke gustine populacije grinja i vaši, tretman se vrši jednim od preparata – Valmec (60-96 ml/da), Apollo 50 SC (40 ml/da), Nissorun 5 EC (0.05%), Naturalis (100-150 ml/da) i sa Teppeki (14 g/da), Mospilan (25 g/da), Closer 120 EC (20 ml/da, a pri jakoj infestaciji 40 ml/da), respektivno.

Voćnjaci kruške infestirani kruškinom buvom i stjenicama tretiraju se piretroidnim insekticidom – Decis 100 EC – 7.5-12.5 ml/da, Sumicidin 5 EC (0.02%), Aficar 100 EC (15 ml/da), Efcymentrin 10 EC (15 ml/da).

Voćnjaci dunje prskaju se sa Chorus 50 WG (45 g/da) protiv mrke truleži plodova i mrkih pegavosti lista, i sa jednim od preparata – Carpovirusine (100 ml/da), Madex Top (10 ml/da), Dipel DF (50-150